

Lezingenmiddag “Polderconstructies & dichtwanden” – KIVI NIRIA bijeenkomst

Projectbureau Leeuwarden Vrijbaan
10 oktober 2013

Erik Kwast

Overzicht dichtwanden en contracteisen

- Inhoud presentatie:
  - Korte historie toeritten Akwadukten in Fryslân
  - Overzicht systemen dichtwanden
  - Contracteisen polderconstructies contract Haak Midden en contract Aquaduct RW31

door Erik Kwast (Grontmij / Witteveen+Bos)

Korte historie toeritten Aquaducten

Jaar	Plaats	Project	Folietype	Uitvoeringswijze
1992	Grouw	Midden-Friesland - RW32	PVC – 1,0 mm	nat
1994	Akkrum	Leppa - RW32	PVC – 1,3 mm	nat
2003	Sneek	Houkesloot - Rondweg	PVC – 1,0 mm	droog
2005	Leeuwarden	Langdeel – N31	PVC – 1,0 mm	nat
2007	Woudsend	Ee – N928	PVC – 1,0 mm	nat
2007	Sneek	Geeuw – A7	PE-LLD - 1,5 mm	droog
2007	Hommerts	Jeltesloot – N354	PE-LLD - 2,0 mm	droog

Korte historie toeritten Aquaducten

Aquaduct Grouw

Aquaduct Langdeel

Korte historie toeritten Aquaducten

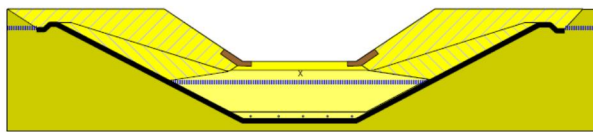
Aquaduct Ee

Aquaduct Houkesloot

Overzicht dichtwanden

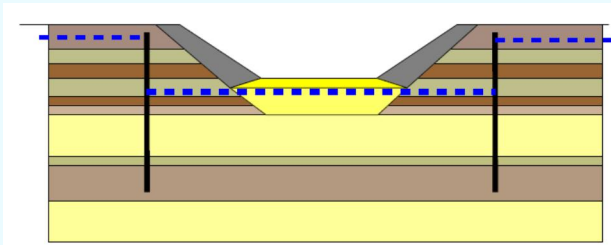
Folieconstructie, aanleg in den natte

Belangrijke factoren

Ruimtebeslag en hergebruik vrijkomende grond

Natuurlijk polderprincipe met 'groene taluds'

Aanwezigheid betrouwbare waterremmende bodemlaag (verticaal) en wanden (horizontaal)

Overzicht systemen dichtwanden

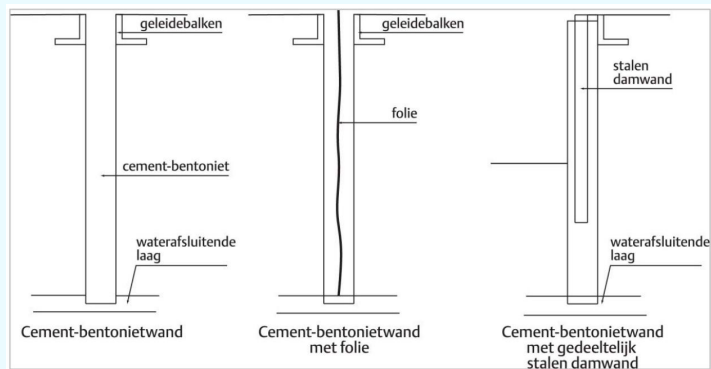
- Cement-bentoniet wanden
  - Gegraven wanden (krijper)
  - Gefreesde wanden (frees)
- Mixed-in-place wanden
  - Triple soil mix (TSM) avegaar
  - Cutter soil mix (CSM)
- Folieschermen
  - Afzinkframe
  - Statisch drukken (stalen frame)
- Samengestelde wanden

Bron: figuren Bauer

Overzicht systemen dichtwanden

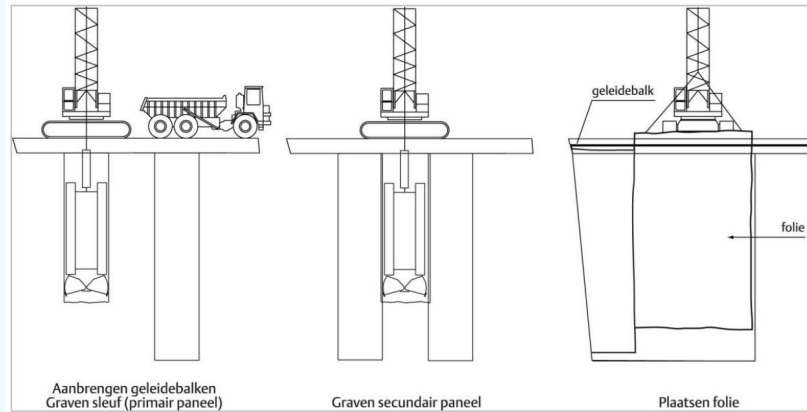
- Cement-bentoniet wanden (CB-wand)
- Systeem enkelvoudig of samengesteld (foliescherm, stalen damwand, betonnen spanwand)

Bron: figuur BAM speciale technieken

Overzicht systemen dichtwanden

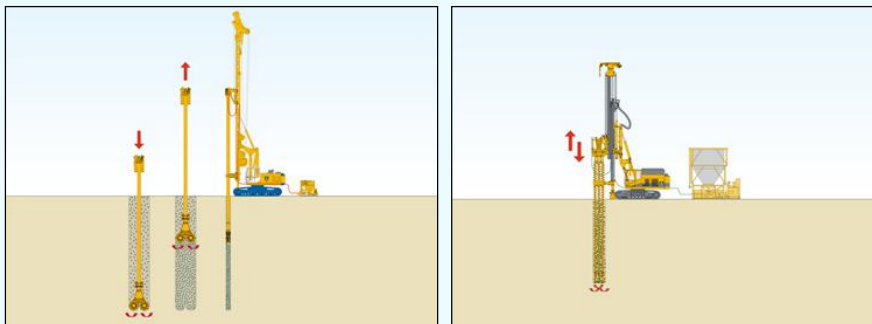
- Cement-bentoniet wanden (uitvoering)

Bron: figuur BAM speciale technieken

Overzicht wandsystemen

- Mixed-in-place wanden (MIP)

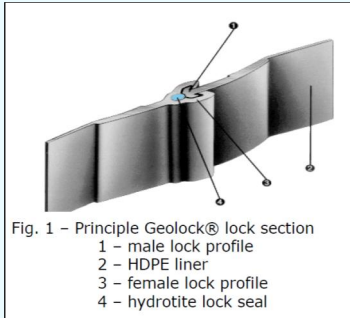
Cutter Soil Mix (CSM)

Triple Soil Mix (TSM)
(3-voudige avegaar)

Bron: figuren Bauer

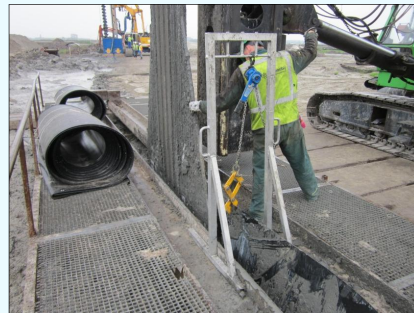
Overzicht systemen dichtwanden

- Opbouw scherm met HDPE 2,0 mm + sloten + zwelkoord
- Foliescherm gepatenteerd systeem (Cofra – geolock)
- Levensduur onderzoek: 100 jaar ?
- Verschillende inbrengmethodes – afhankelijk van diepte

Overzicht systemen dichtwanden

- Verschillende inbrengmethodes foliescherm, afhankelijk van de diepte:
  - Verticaal afzinkframe (alleen bij suspensie CB-wanden)
  - Verdringingsbint (MIP/CB) al dan niet met voorboren

Contracteisen polderconstructies

Specifieke eisen (besteksvorm)

- Exacte locaties wanden
- Dikte wand (0,6 m CB-wand)
- Inbrengniveau wand (NAP, 2,0 m in waterremmende laag)
- Druksterkte (minimaal 1,0 MPa)
- Stijfheid (minimaal 50 MPa)
- Doorlatendheid (minimaal $1,0 \times 10^{-9}$ m/s)
- Kwaliteitsborging: monsters en beproevingen
- Wand wel / niet uitvoeren met foliescherm 2,0 mm

Contracteisen polderconstructies

Functionele eisen (Design & Construct)

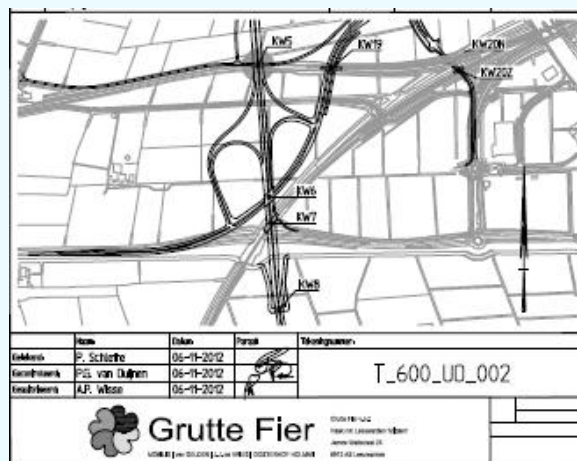
- Polderconstructies toegestaan: ja of nee?
- Contracteis KW Midden voor permanente polders: maximaal lekdebiet (ten gevolge van kwel- en lekwater) van 1 m³ per uur (of 24 m³ per dag)
- Contracteisen Aquaduct RW31 voor permanente polders: globale lekdebiet (ten gevolge van kwel en lekwater) gedurende de levensduur van kunstwerk dient kleiner te zijn dan 1,20 liter/dag/m² oppervlak en het lokale lekdebiet kleiner te zijn dan 4,80 liter/dag/m² oppervlak, beschouwd over een lengte van 10 m van het kunstwerk.

Contracteisen polderconstructies

Functionele eisen (Design & Construct)

- Vormgeving (open en groen karakter) -> beeld-/kwaliteitsplan
- Technische levensduur gehele systeem: 100 jaar (hoe aan te tonen?)
- Kwaliteitsborging in ontwerp- en uitvoeringsfase niet gespecificeerd (b.v. methode lekdetectie)
- Onderhoudperiode ON: 6 maanden (te kort?)

Contract Haak Midden

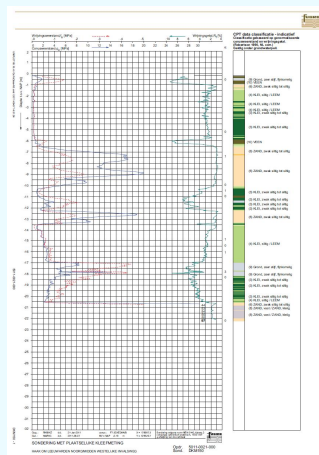

Contract Haak Midden

- Contractvorm: D&C-contract
- Referentieontwerp OG KW19: toeritten folieconstructie in den natte (talud 1:3)
- Referentieontwerp OG KW20: betonnen tunnelbak gefundeerd op palen
- KW5/6/7: geen referentieontwerp OG, ontwerpgedachte folieconstructies in den natte (talud 1:3) tbv ruimtebeslag
- Ontwerp- en uitvoeringfase: toeritten als permanente polderconstructie met Geolock (folie) wand aangebracht door voorboren en stalen bint in (cement-)bentoniet

Contract Haak Midden

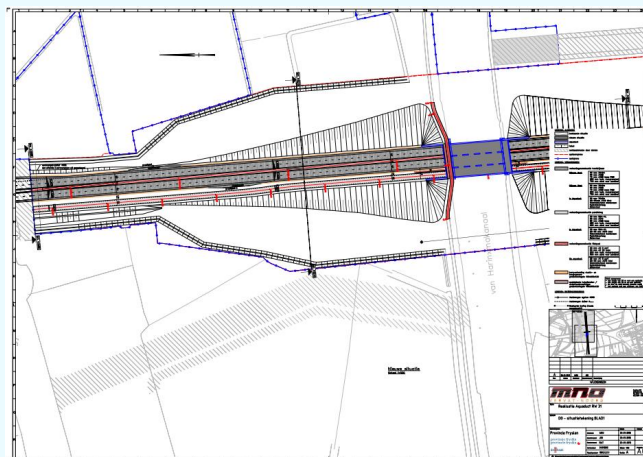

Contract Haak Midden

Belangrijkste discussiepunten ontwerp OG – ON:

- uitvoerbaarheid nieuwe aanbrengmethode voor Geolock op diepte van ca. 14,0 m –mv zonder uitvoering pilot (risico ON?)
- levensduur Geolock wand (integrale systeem)
- lekdebiet (pompproef -> ontwerp -> uitvoering -> controle lekdebiet -> beheersmaatregelen?)

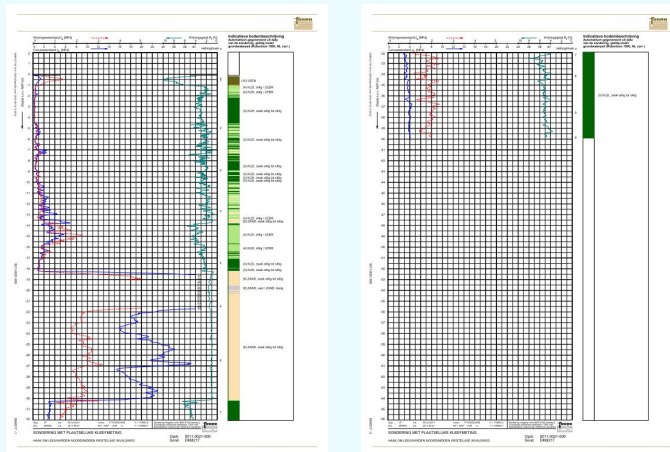
Contract Aquaduct RW31

Contract Aquaduct RW31

- Contractvorm: D&C-contract
- Geen referentieontwerp OG, ontwerpgedachte folieconstructies in den natte (talud 1:3) t.b.v. ruimtebeslag
- Ontwerp- en uitvoeringfase: toeritten als permanente polderconstructie met stalen damwand, CB-wand (zonder folie) en Geolock (folie) wand

Contract Aquaduct RW31

Ontwerp polderconstructies RW31

Belangrijkste discussiepunten ontwerp OG – ON:

- aantonen waterdichtheid CB-wand zonder folie, risico's en gevolgen (beheersmaatregelen) – ontbreken eenduidige normen/richtlijnen en ontbreken referentieprojecten
- samenwerking hybride fundering bestaande uit fundering op staal (wel/niet grondverbetering, effect ontgraving) en stalen damwand (voorgeboord met CB tpv sloten, effect ontgraving) en ontbreken van referentieprojecten
- lekdebiet (pompproef -> ontwerp -> uitvoering -> controle lekdebiet -> beheersmaatregelen?)

Conclusies

- Ontwerp- en uitvoeringsrisico's dichtwanden zijn aanwezig maar lijken beheersbaar, projectervaringen moeten dit verder onderbouwen
- Innovatieve wandsystemen (folieschermen, mixed-in-place, hybride wanden) zullen vaker worden toegepast
- Toetsing scheurvorming CB/MIP wanden (wel/geen folie) niet éénduidig vastgelegd in normen/richtlijnen
- Levensduur materialen: aandachtspunt. Tot op heden beperkte referenties en resultaten
- Specificatie eisen (ontwerp- en uitvoering, incl. monitoring) in D&C-contract innovatieve wandsystemen moet nader worden ingevuld

Einde

Projectbureau Leeuwarden Vrijbaan
10 oktober 2013

